

Web InterSucho má novou podobu, ukáže míru sucha detailněji až na úroveň katastru

7.3.2025 - Hana Šprtová | Ústav výzkumu globální změny AV ČR

Brno, 7. 3. 2024 - Jaké je sucho v kraji, okrese a dokonce i v katastru obce, mohou nyní mnohem snadněji zjistit uživatelé webu InterSucho. Po deseti letech provozu jej tvůrci z Ústavu výzkumu globální změny AV ČR - CzechGlobe podstatně inovovali a zpřehlednili. Hlavním vizuálním prvkem zůstává mapa zobrazující míru sucha v porovnání s průměrem let 1961 až 2015, ale po rozkliknutí lze nově získat mnohem detailnější a přesnější přehled než dosud.

Při modernizaci se tvůrci zaměřili na to, aby poskytoval vše, na co jsou uživatelé zvyklí, a zároveň přinesl novinky a aby informace byly lépe utříděné. „Pokud si uživatel nyní stáhne aktuální mapu, uvidí na ní všechny dílčí mapy, které dosud musel stahovat zvlášť,“ uvedl bioklimatolog a vedoucí týmu Miroslav Trnka. Na jednom obrázku je tak základní mapa ukazující intenzitu sucha a zároveň s ní další mapy zobrazující relativní nasycení půdy, deficit půdní vláhy a obsah vody v půdě. A to jak pro vrstvu povrchovou do 40 centimetrů, tak pro hlubší vrstvu od 40 do 100 centimetrů a také zprůměrovanou mapu pro hloubku od nuly do jednoho metru. „Výpočet sucha a vlhkosti půdy nyní děláme i na základě dat půdní vlhkosti naměřených v terénu vedle dále používaných dat z družic, vedle výpočtů pomocí modelu SoilClim a vedle použití dat přímo od reportérů z terénu,“ řekl Trnka.

Nadále lze na hlavní stránce srovnávat aktuální stav s minulým. „Dynamické porovnání funguje pro kraje i pro okresy, což dříve vůbec nebylo možné. Celý systém tím získal na přehlednosti. Brzy bude možné se podívat na všechny aspekty sucha až 18 měsíců zpětně,“ řekl Trnka. V liště v horní části hlavní strany je novinkou kumulovaný stres, který vyjadřuje, jaký byl do aktuálního dne průběh sucha a kolik dnů byl růst rostlin zásadně omezen nedostatkem vody. Podstatného zlepšení se dočkala i vizualizace předpovědi sucha a klíčových parametrů pro jeho vývoj. „Věříme, že ačkoliv

jsou nové mapy menší, je nové zobrazení názornější a uživatel získá stejnou informaci rychleji,” poznamenal Trnka.

Zmodernizovala se i jedna z klíčových částí webu, jíž je „reportovací portál“. Registrovaní uživatelé mají možnost se podílet na tvorbě map sběrem dat o suchu v terénu. *„Cílíme nejen na agronomy, lesníky, sadaře či vinaře, ale v podstatě na všechny, kteří se rádi pohybují v krajině a dívají se kolem sebe. Náš web dává i těmto lidem hlas a možnost přispět k lepšímu pochopení sucha.*

Spolupracovníci stráví zaklikáním jednoduchého dotazníku (<https://monitoring.intersucho.cz>) několik minut jednou týdně. Výměnou od nás dostávají podrobnou a velmi přesnou předpověď počasí na deset dnů dopředu pro místo, které si vyberou,” vysvětlil Trnka. Předpovědi využívají řadu předpovědních modelů a patří mezi nejspolehlivější a dobře srozumitelné. Spolupráce s reportéry a jejich odezva je podle Trnky jednou z nejcennějších devíz webu InterSucho. *„Všem, kteří se na jeho desetiletém fungování dosud podíleli, je potřeba poděkovat,”* řekl Trnka.

Tvůrci ještě pracují na dotažení některých funkcí, které by se na webu měly objevit v horizontu dvou týdnů. Jednou z nich je oblíbený graf, z něhož bylo možné pro dalších devět dnů odečíst, jaká část Česka bude zasažena suchem a v jaké intenzitě. Tvůrci jej tam znovu co nejdříve umístí a doplní jej grafy pro všechny další zobrazované parametry. *„Podobně není ještě možné zobrazit mapy statistické předpovědi, ale i na tom pracujeme,”* doplnil Trnka. Nový vizuální styl je použitý také pro informace o suchu na Slovensku, ve střední Evropě a na celém světě.

Do poloviny dubna budou k dispozici ještě dvě důležitá vylepšení. První je nově pojatý systém sledování dopadů sucha na lesy. Kromě reportérů, kterých není pro lesní celky dostatek, bude založený také na měření přibližně 220 automatických stanic, které tým InterSucha sdílí se sesterskými portály FireRisk.cz a DendroNet.cz. Stanice budou rovněž základem vrstvy, která bude ukazovat skutečně pozorovanou zásobu vody v půdě a bude sdružovat data ze sítě CzechGlobe (zhruba 250 stanic) a z dalších zhruba 50 pozorovacích bodů Českého hydrometeorologického ústavu.

Kontakt pro média:

prof. Ing. Mgr. Miroslav Trnka, Ph.D.

E: trnka.m@czechglobe.cz

M: 725 950 927